

Conclusies Expertmeeting Hervestiging Vluchtelingen

Tijdens een expertmeeting in Den Haag op 16 december is gesproken over nieuwe initiatieven op het gebied van de hervestiging van vluchtelingen in Europa en Noord Amerika. De belangrijkste conclusies van de bijeenkomst waren:

1. **Er was overeenstemming over het toenemende belang van het hervestigen van vluchtelingen.** UNHCR heeft voor het komende jaar 200.000 vluchtelingen voorgedragen voor hervestiging. Voor deze groep is terugkeer naar het land van herkomst of integratie in het land van opvang niet mogelijk. Hervestiging is de enige mogelijkheid om deze groep mensen een toekomst te bieden en betekent in veel gevallen dat er mensenlevens worden gered.
2. **Hervestiging werd tevens gezien als van groot strategisch belang en als een onlosmakelijk onderdeel van het wereldwijde systeem om vluchtelingen te beschermen.** Hervestiging vergroot de ruimte voor bescherming van vluchtelingen zowel in de regio's van herkomst, transitlanden en Europa. Daarnaast moet hervestiging deel uitmaken van een veelomvattende strategie waarin ook ondersteuning bij de opbouw van asielsystemen en opvang in de regio en respect voor mensenrechten een belangrijke rol speelt.
3. **Er zou veel meer hervestiging in Europa moeten plaatsvinden.** Uit de recente mededeling van de Europese Commissie blijkt dat momenteel slechts 10 van de 27 lidstaten meewerken aan het hervestigingsprogramma van UNHCR en neemt Europa slechts 6,7% van de door UNHCR voorgedragen vluchtelingen op. UAF voorzitter Ruud Lubbers stelde dat als alle landen in Europa evenveel vluchtelingen (naar rato van de totale bevolking) als Zweden zouden opnemen, Europa in theorie een capaciteit van 100.000 uitgenodigde vluchtelingen op jaarbasis zou kunnen hebben. 50.000 werd genoemd als een realistisch streefcijfer voor Europa in 2015.
4. **Er werden vraagtekens gezet bij de koppeling die in de politiek soms gelegd wordt tussen hervestiging en 'spontane' asielzoekers.** Hoewel de suggestie dat als het aantal asielverzoeken daalt er meer hervestiging zou kunnen plaatsvinden nader onderzocht zou kunnen worden, werd er nadrukkelijk op gewezen dat het gaat om verschillende groepen. Bij spontane asielzoekers moet nog worden vastgesteld of er terecht een beroep op bescherming wordt gedaan, terwijl bij hervestiging de urgente noodzaak voor bescherming al vast staat.

5. **Speciale aandacht werd gevraagd voor het behouden en vergroten van publiek en politiek draagvlak voor hervestiging van vluchtelingen en asielbeleid in het algemeen.** Goede en zorgvuldige communicatie via de media is hiervoor evident. Publieke uitingen waarbij de nadruk wordt gelegd op het misbruik van asiel ondermijnen het draagvlak. Adequate informatie over de redenen waarom mensen moeten vluchten kan het draagvlak juist vergroten. In dit verband zou er ook meer aandacht moeten zijn voor de zogeheten ‘emergency cases’ waarbij de noodzaak voor hervestiging zeer duidelijk is.
6. **Er werd ruimte gevraagd voor het ontwikkelen van nieuwe initiatieven op het gebied van hervestiging, bijvoorbeeld geïnspireerd door het private sponsorship programma in Canada.** De rol van het maatschappelijke middenveld is hierbij van groot belang. Uit de ervaringen in Canada en het Verenigd Koninkrijk blijkt dat de betrokkenheid van NGO’s en burgers bij het hervestigen de integratie bevordert. Ook uitgenodigde vluchtelingen en hun gemeenschappen zelf zouden een veel grotere rol kunnen spelen bij het ondersteunen van nieuwe groepen en het vergroten van draagvlak onder de lokale bevolking.
7. **Meer aandacht voor doelgerichte toeleiding naar onderwijs- en arbeidsmarkt vanaf dag één.** Het is van belang dat vluchtelingen meteen na aankomst de Nederlandse taal gaan leren zodat zij snel volledig kunnen participeren in de samenleving. Daarbij zou er bij de huisvesting meer rekening gehouden kunnen worden met studie- en werkmogelijkheden.

De expertmeeting vond plaats op 16 december in Den Haag (Nieuwspoor) en werd georganiseerd door de Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF in samenwerking met VluchtelingenWerk Nederland en UNHCR.

De sprekers waren UAF voorzitter Ruud Lubbers, H.P. Schreinemachers (Ministerie van Justitie), Philip Landon (World University Service Canada) en Akoi Bazzie (British Refugee Council) en bijna 40 vertegenwoordigers van o.a. Justitie, Buitenlandse Zaken, IND, COA, AZC Amersfoort, VNG, UNHCR, VluchtelingenWerk, UAF, IOM, CCME en ICMC namen deel aan de discussies.

Het doel van de bijeenkomst was het onderzoeken van nieuwe initiatieven op het gebied van hervestiging van vluchtelingen in Europa en Noord Amerika in het kader van het EU hervestigingsprogramma.

Meer informatie:

Berend Jonker

Beleidsmedewerker Internationalisering

Tel: 030-2520835

Email: B.Jonker@uaf.nl